

Etnološki večer z Majo Godina Golija.
Foto: Ivanka Počkar, Ljubljana, 18. 12. 2018.

Etnološki večer z Majo Godina Golija.
Foto: Ivanka Počkar, Ljubljana, 18. 12. 2018.

ETNOLOŠKI VEČER Z MURKOVO NAGRAJENKO 2018 DR. MAJO GODINA GOLIJAJA Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 18. december 2018

Osemnajstega decembra 2018 je bil v prostorih Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani etnološki večer, posvečen letošnji Murkovi nagrajenki, dr. Maji Godina Golijaj. Z njo se je ob prisotnosti stanovskih kolegov in drugih poslušalcev pogovarjal predsednik Komisije za Murkove nagrade, priznanja in listine pri Slovenskem etnološkem društvu, dr. Marko Terseglav. Ta zapis izhaja iz besedila utemeljitve za nagrado, in bolj kot pogovor, ki mu na žalost nisem mogla prisostvovati, navaja in komentira nekatere poudarke iz utemeljitve, pod katero sem se podpisala.

Začetki, raziskovanje Maribora

Izhodišče utemeljitve je bilo prepoznavanje celovitosti etnološkega pristopa dr. Maje Godina Golijaj k urbanemu vsakdanjiku v časih, ko je bil teoretični paradigmatični premik že narejen, opravljene in objavljene so bile tudi že prve raziskave, a jih je bilo v slovenski etnologiji šele za vzorec. Za Maribor še nobene. Maja Godina Golijaj je v enem desetletju s tremi raziskavami (objavljene so bile v letih 1986, 1992 in 1996) tako rekoč zaokrožila celovit etnološki oris Maribora med obema svetovnima vojnoma. Takega pregleda dotlej ni imelo še nobeno slovensko mesto. Družabno življenje meščanstva, delavska predmestja in nato tisto, kar je dolgoročno postalo primarni poudarek raziskovanja Maje Godina Golijaj – kultura prehranjeva-

nja. Tako diploma kot magisterij in doktorat so v prirejeni obliki tudi kot knjige izšli v eminentnih mariborskih založniških okoljih – pri Dialogih in Založbi Obzorja, in tako hitro dosegli široko javnost.

Zaokroženo raziskovanje izbrane mariborske urbanosti je bilo vsekakor pomembno za slovensko etnologijo, imelo pa je vsaj še dva učinka. Med Mariborčani je bistveno povečalo zanimanje za preteklost mesta, zlasti za vsakdanjik svojih predhodnikov. Tega preprosto niso bili vajeni. Ko se je prej govorilo o mestni preteklosti, se je govorilo o političnih dejstvih, nacionalnih trenjih, kulturnem in političnem vzponu slovenstva, ne pa o tem, kaj so nekdanji Mariborčani jedli, kako so prebivali, kako so se oblačili in kako so se družili. Izredno pozitiven odmev je imel še drug učinek. Kmalu se je pojavilo še nekaj raziskovalcev, etnologov in drugih, ki so odprli še nekatere druge teme vsakdanjika.

Izobraževanja in službena pot

Maja Godina Golijaj je študijsko pot začela na ljubljanski filozofski fakulteti, na oddelku za etnologijo. Sledili so dodatni študiji na katedrah za etnologijo in folkloristiko univerz v Pragi in Lodžu ter na inštitutu za evropsko etnologijo in v seminarju za družbeno in gospodarsko zgodovino Westfälische Wilhelms Universität v Münstru. Vsaka

* Jerneja Ferlež, univ. dipl. etn. in bibl. dr. etnologije, svetovalka za stike z javnostmi, Univeza v Mariboru, Univerzitetna knjižnica Maribor, Gospejna ulica 10, 2000 Maribor; jerneja.ferlez@um.si.

od teh izkušenj je prinesla nova znanja in spoznanja, vsa pa so gotovo krepila upravičeno pričakovanje o logičnem nadaljevanju službene poti. Ta pa ni bila enostavna. Za kratek čas se je začela v Univerzitetni knjižnici Maribor, nato pa je Maja Godina Golija zaman odpirala še številna druga vrata v mestu. Leta 1996 se je, po neuspešnih poskusih nadaljevati kariero v Mariboru, zaposlila pri sekciji za snovno kulturo Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU. Med letoma 2010 in 2016 je vodila Raziskovalno postajo ZRC SAZU v Mariboru in njeno prekmursko izpostavo, od leta 2003 je bila docentka za področje narodopisja Slovencev na Pedagoški fakulteti v Mariboru. Izkušnje ima tudi kot predavateljica predmeta Naravna in kulturna dediščina na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem v Mariboru. Na podiplomski Šoli za študij idej in kultur Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU je prevzela predavanja pri predmetu Govorica predmetov – poglavja iz materialne kulture Slovencev, trenutno pa je redna profesorica za področje etnologije in predavateljica za predmete Etnologija vsakdanjega življenja, Od predmetov do simbolov in Kultura potrošnje na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Raziskovalno delo

Raziskovalno delo izhaja že iz študijskega fokusa in službene poti, morda pa je res prav obratno – da je kljub neprijaznim okoliščinam ves čas vztrajala pri zastavljanju kariere v smeri poglobljenega etnološkega raziskovanja. Raziskovalno delo je tako rekoč njeno prepričanje in poklicni kredo. Ima fascinanten obseg – Maja Godina Golija vsako leto sodeluje v dveh do treh raziskovalnih projektih in v programski skupini. Kljub dolžini navedka jih velja naštet v celoti, saj najbolj natančno pokažejo nagrajenkin fascinanten etnološki opus: Preučevanje kulturne ustvarjalnosti na Slovenskem (1988–1995), Etnološke raziskave kulture v Sloveniji in zamejstvu (1999–2003), Slovar etnologije Slovencev (1997–1999), Etnološki pogledi in podobe od 19. do 21. stoletja (2004–2007), Etnološke in folkloristične raziskave v slovenskem in evropskem kulturnem prostoru (2003–2008), Informatizacija neoprijemljive dediščine za etnologijo in folkloristiko (2005–

2008), Tradicija in njeni po-ustvarjalci (2008–2011), Food Culture Within Social Changes of 20th and the Beginning of 21st Century (2007–2013), Mobility, Integration and Adaptation in the Hungarian-Slovene Border Area (2012–2015), Srbi in Slovenci: Manjšina, kolektivne identitete in spomini (2011–2015), evropski projekt ETNOFOLK s češko akademijo znanosti (2011–2014), doktorski raziskovalni projekt Inovacije v prehrani na Slovenskem v prehodu iz 19. v 20. stoletje (1996–2001). Trenutno tečejo projekti AlpFoodway – A cross-disciplinary, transnational and participative approach to Alpine food cultural heritage, Interreg Alpine Space (2016–2019) in Zavarovana območja ob slovensko-madžarski meji, izzivi sodelovanja in trajnostnega razvoja, ARRS (2017–2020). Ukvarjanje s kulturo prehranjevanja v širšem prostoru in daljšem časovnem obdobju je podprto tudi z organizacijo enotedenske mednarodne etnološke znanstvene konference z naslovom Food and Celebration leta 2000 in s sodelovanjem v mednarodnih asociacijah s tega področja (članstvo v izvršnem predsedstvu International Commission for Research into European Food History – ICREFH in aktualno podpredsedovanje delovni skupini Food Research pri mednarodnem združenju etnologov in folkloristov SIEF).

Stik s širšo publiko in odmevnost

Etnološko delo Murkove nagrajenke pa ne seže le med etnološko in znanstveno, ampak tudi med širšo javnost. Kot avtorica ali soavtorica je sodelovala pri mnogih odmevnih monografijah in zbornikih: *Novi Maribor* (2017), *Okusiti Maribor* (2015), *Prehranski pojmovnik za mlade* (2006), *Nemci in Maribor* (2012), *Maribor in Mariborčani* (2015), *Podobe prednikov* (1987) in *drugih*. Uveljavila se je kot natančna urednica, pogosto javno predava, pojavlja se v dokumentarnih oddajah in intervjujih. Teme, ki jih predstavlja, so širši javnosti vedno blizu, zanimive in privlačne. Na eni strani sprožajo nostalgijo, na drugi pa zvišujejo pozornost Mariborčanov do lastnega okolja. Večplastna odmevnost vsega, kar je Maja Godina Golija že in kar še bo raziskala, zapisala in povedala, je tisto, zaradi česar se ji je prav pokloniti tako z nagrado kot s spoštovanjem do njenega dela.

